

Завдання до самостійних занять
Форма навчання: дистанційна (лекції/семінари)
з 12.05.2020 – 22.05.2020

Предмет «Сценічна мова»

група БСМ 12-7 перша підгрупа, 3курс.

Професор Хоролець Лариса Іванівна

Контактний номер 0986362435, пошта lkhorolets@i.ua

Завдання:

ПРАКТИЧНЕ ЗАСВОЄННЯ СЛОВЕСНОЇ ДІЇ

Тема (4 години): «Робота над прозовим твором».

Тези для опанування:

Критерії вибору прозового твору: ідейна спрямованість, художній рівень, композиційна цілісність, відповідність матеріалу мовним та особистим якостям виконавця. Етапи засвоєння словесної дії в роботі над текстом.

Перший етап: аналіз тексту.

Дійовий аналіз тексту. Визначення проблеми, котра хвилює автора. Надзавдання. Тема. Ідея. Жанр. Композиція. Природа конфлікту. Наскрізна лінія словесної дії. Характери персонажів. Актуальність художнього твору. Подія та дія. Головна дія. Підпорядкування подій надзавданню. Мова персонажів. Розкриття характерів персонажів через участь у конфлікті, через їхню мову. Перше сприймання твору виконавцем. Переказ тексту своїми словами як спосіб проникнення виконавця в авторський задум. Визрівання авторського задуму, пошук дійових засобів реалізації задуму в живій словесній дії. Партитура тексту як програма дій виконавця тексту, складена за допомогою загальноприйнятих умовних знаків.

Другий етап: опанування тексту.

Освоєння виконавцем запропонованих обставин. Оволодіння внутрішньою змістовністю й зовнішньою виразністю художньої мови. Задіяння емоційної пам'яті як прийом присвоєння тексту. Бачення. Внутрішній монолог. Привід для розповіді (придумати відносини виконавця із слухачами). Авторська мова і мова персонажів. Дійові пристосування. Інтонаційна виразність. Логічний наголос. Головні слова. Паузи. Темпоритм. З'ясування місця і ролі у подіях, про які йдеться у розповіді, належить самому оповідачеві.

Третій етап: виступ.

Творчий спосіб живого контакту з аудиторією. Мобілізація психофізичного апарату виконавця. Передання аудиторії свого естетичного переживання дійсності. Підтримка безпосереднього контакту з слухачами. Використання в словесній дії всього комплексу виражальних засобів живої усної мови: слова, голосу, інтонації, міміки, жестів, руху. Єдність думки і слова, образного змісту і виражальних засобів мовного спілкування – словесних, фразових, інтонаційних. Мімічних, пластичних, з яких складається спосіб мовлення. Мовна поведінка. Роль інтуїції у творчій діяльності виконавця: дійові пристосування, жива інтонація, внутрішній темпоритм. Жива музика художньої мови починає звучати в уяві як музика власних переживань. Слово тексту, виразні інтонації, темпоритм, гучність, тембральні забарвлення, в яких розкривається емоційний, образний підтекст художнього твору. Внутрішня багатоплановість образного змісту художньої мови.

Робота студента над текстом:

1. уточнення основної думки, заради якої було вибрано саме цей текст, навчитись підпорядковувати цій думці твір, розподіляючи основне і другорядне;
2. знаходити головні слова, фрази, які несуть основне смислове навантаження, узгоджене з відповідним зверх завданням;
3. цілеспрямовано нанизувати на єдиний дійовий стрижень весь твір.

Література:

1. Станіславський К. Собрание сочинений в 8 т., - М., - 1955
2. Дмитрієв Л. Голосовий апарат співака – М., - 1964
3. Єгоров Є. Гігієна голосу та його фізіологічні основи – М., - 1962
4. Кнебель М. Слова у творчості ортиста – М., - 1971
5. Козлянінова І. Орфоепія в театральній школі – М., - 1967
6. Леонарді Є. Дикція і орфоепія. Збірник вправ зі сценічної мови – М., - 1967
7. Карасьов М. К.С.Станіславський і сценічна мова – К., - 1963
8. Карасьов М. Мистецтво художнього читання – К., - 1965
9. Черкашин Р.О. Художнє слово на сцені – К., -1989
- 10.Гладишева А. Сценічна мова. Дикційна та орфоепічна нормативність – К., - 1996
- 11.Кобзар Т. Сценічна мова. Хрестоматійний збірник текстів для вправ з техніки мови на І-х акторських курсах театральних вузів – К., - 1998
- 12.Нечаєнко Т. Словесна дія основи техніки мовлення – К., - 2000